

Leren met Dora en Diego

Handleiding voor pedagogisch medewerkers
en begeleiders



podium

communiceren beleven leren

nickelodeon™



Nickelodeon/Viacom Consumer products

Postbus 10001

1001 CB Amsterdam

Colofon

Leren met Dora en Diego is een uitgave van Nickelodeon/Viacom Consumer Products in samenwerking met Podium Bureau voor Educatieve Communicatie.

Niets uit deze uitgave mag worden gebruikt zonder bronvermelding en schriftelijke toestemming van Nickelodeon/Viacom Consumer Products en Podium Bureau voor Educatieve Communicatie.

Algemeen	4	Dora in de lente	7
• Doelstelling		• Praatplaat Lente	7
• Doelgroep		• Themakaart Natuur	8
• Praktische organisatie		• Themakaart Kunst en Cultuur	9
• Actieve en stimulerende rol		• Themakaart Techniek	11
• Opbouw van het materiaal		• Themakaart Sport en Spel	12
• Themawoorden		• Themakaart Filosofie	13
• Beloningsstickers			
Werkwijze Dora en de vier seizoenen	6	Dora in de zomer	14
• Wat is het leerdoel?		• Praatplaat Zomer	14
• Dora en Diego en hun vriendjes		• Themakaart Natuur	15
• Themakaarten iconen		• Themakaart Kunst en Cultuur	16
		• Themakaart Techniek	17
		• Themakaart Sport en Spel	18
		• Themakaart Filosofie	19
Kleurplaten	33	Dora in de herfst	20
		• Praatplaat Herfst	20
		• Themakaart Natuur	21
		• Themakaart Kunst en Cultuur	22
		• Themakaart Techniek	23
		• Themakaart Sport en Spel	24
		• Themakaart Filosofie	25
		Dora in de winter	26
		• Praatplaat Winter	26
		• Themakaart Natuur	27
		• Themakaart Kunst en Cultuur	28
		• Themakaart Techniek	29
		• Themakaart Sport en Spel	30
		• Themakaart Filosofie	32



Inleiding

Leren met Dora en Diego is een educatief programma voor kinderen van 2 tot 4 jaar op kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Het materiaal sluit aan bij de bekende kinderprogramma's Dora en Diego. Leren met Dora en Diego is een uitgave van Nickelodeon/Viacom Consumer Products in samenwerking met Podium Bureau voor Educatieve Communicatie, specialist in educatieve programma's.

Dora en Diego laten kinderen van 2 tot 4 jaar ontdekken en leren. Het animatiefiguurtje Dora beleeft allerlei avonturen en is erg nieuwsgierig. Dora wil alles weten over dieren, bloemen en planten en helpt anderen graag. Ze vraagt de kinderen om haar te helpen; bij het vinden van de goede weg, bij het oplossen van problemen of bij het zoeken van antwoorden op vragen. De rugzak, de zingende kaart en het aapje Boots helpen hier bij. Diego is de oudere neef van Dora; hij helpt dieren in nood.

Doelstelling

Het doel van het lesmateriaal is om de taal- en rekenvaardigheid van de kinderen te stimuleren. Ook onderlinge samenwerking en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen komt aan bod. Het uitgangspunt is dat kinderen al spelend, knutselend, bewegend en ontdekkend leren. De nadruk ligt hierbij op de Nederlandse taal, maar de kinderen leren in het programma ook wat Engelse woorden.

Actief en creatief

Met Leren met Dora en Diego gaan de kinderen actief én creatief aan de slag. Ongemerkt en spelenderwijs leren ze veel. Het zelf ontdekken, samenwerken en expressie staan centraal. De communicatie over en weer tussen de kinderen en de leiding is hierbij belangrijk.

Doelgroep

Het materiaal is gemaakt voor kinderen van 2 tot 4 jaar die naar een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal gaan. De kinderen zullen hun verhalen waarschijnlijk ook mee naar huis nemen, zodat ook de ouders worden betrokken. De opdrachtjes bestaan uit twee niveaus, namelijk die voor de kleinsten van 2 – 3 jaar en voor de iets oudere kinderen die al iets meer uitdaging nodig hebben. Op de opdrachtkaarten staan de opdrachtjes voor 3+ gemarkeerd. Verder kunt u zelf verdieping aanbrengen door met de kinderen dieper op een onderwerp in te gaan.

Praktische organisatie

Het heeft de voorkeur dat er twee of meer begeleiders op de groep zijn. Zo kunt u de taken verdelen en is er genoeg begeleiding en aandacht om de activiteiten optimaal uit te voeren met de kinderen.

Het materiaal sluit aan op de gebruikelijke dagindeling op een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal. Sommige activiteiten zijn geschikt om met de hele groep te doen, andere activiteiten zijn juist effectiever in een kleine groep. Dit geldt bijvoorbeeld voor het spelen in hoeken. Op de opdrachtkaarten staat met iconen aangegeven wat voor soort opdracht het is en of die is bedoeld voor een kleine of grote groep. De iconen staan onderaan de opdrachtkaarten toegelicht.



Actieve en stimulerende rol

Het materiaal vraagt om een actieve en stimulerende rol van de leiding. Het doel van het materiaal is om de taal- en rekenvaardigheid van jonge kinderen te vergroten en hun sociaal-emotionele ontwikkeling te stimuleren. Alle opdrachtjes bieden kansen om die vaardigheden te oefenen, maar het is aan u en uw collega's om die kansen optimaal te benutten. Bij knutselopdrachtjes gaat het dus niet alleen om het knutselen (ook al is knutselen ook leerzaam en leuk), maar ook om samen met de kinderen te benoemen en beschrijven wat ze doen. Op die manier komen taal en taal oefeningen ongemerkt aan bod.

Opbouw van het materiaal

Het materiaal sluit aan bij het natuurlijke verloop van het jaar en is onderverdeeld in de vier seizoenen. In elk seizoen komen activiteiten terug als voorlezen, knutselen, muziek, sport en beweging.

De activiteiten zijn per seizoen verdeeld in vijf thema's:

- Natuur
- Kunst en Cultuur
- Techniek
- Sport en Spel
- Dora en ik (eigen beleving en filosofie)

In totaal zijn er twintig themakaarten, vijf per seizoen. U kunt de activiteiten gemakkelijk inpassen in de reguliere dagindeling van de groep. U zou elk seizoen een Week van Dora kunnen organiseren, of bijvoorbeeld gedurende vijf weken wekelijks een Dora dag.

Themawoorden

Op elke themakaart komen tien tot twaalf nieuwe woorden aan bod die horen bij het thema. Eerst kunnen de kinderen zélf de betekenis van het woord afleiden uit de situatie. Daarna kunt u de woorden uitleggen aan de hand van een afbeelding en in hun natuurlijke context. Daarna gaan de kinderen met de woorden oefenen en komen ze ook weer terug in de opdrachten op de themakaarten. Stimuleer de kinderen om ook Engelse woorden te leren. Voeg zelf vertalingen toe naar behoefte. Bijvoorbeeld bij tellen en kleuren.

Stimuleren van interactie

Kinderen leren het best een (tweede) taal, rekenen of sociale vaardigheden door er actief en samen mee bezig te zijn. Het is belangrijk dat ze ruimte krijgen voor eigen initiatieven. U bent daarin een sturende gesprekspartner, die luistert maar ook de juiste vragen stelt. Door de situaties te benoemen en samen te vatten, helpt u de kinderen om de nieuwe woorden of getallen te leren.

Beloningsstickers

In de communicatie met de ouders kunt u de Dora beloningsstickers gebruiken. Plak ze in het schriftje van de kinderen na een Dora dag! U kunt er bijschrijven welke woorden of dingen het kind die dag heeft geleerd, zodat de ouders die thuis kunnen herhalen en oefenen.



WERKwijze Dora en de vier seizoenen



Bij elk seizoen hoort een praatplaat: Dora in de lente, Dora in de zomer, Dora in de herfst en Dora in de winter. Aan de hand van deze praatplaten kunt u een introductiegesprekje met de kinderen voeren over het seizoen. Verderop leest u per seizoen hoe u dit kunt aanpakken. Bij elk seizoen horen ook vijf Themakaarten met verschillende activiteiten en opdrachtjes.

Wat is het leerdoel?

Bij de Themakaarten staat het leerdoel vermeld en een aantal themawoorden. Die woorden krijgen extra aandacht in de activiteit, zodat de kinderen deze woorden leren kennen en leren gebruiken.

Dora en Diego en hun vriendjes

Veel kinderen zullen Dora en Diego en hun vriendjes al kennen; tijdens de activiteiten komen de personages uit de series spelenderwijs aan bod.

Themakaarten iconen

Op de Themakaarten staan iconen om de opdrachten te verduidelijken. Onderaan de kaart staan de iconen toegelicht.



Voorlezen in kring



Grote groep



Spelen in hoek



Kleine groep



Sport en spel



Pak de kaart erbij: de praatplaat van het seizoen



Spel, knutselen, ontdekken



Pak de handleiding erbij: toelichting of verhaal in de handleiding



Praten op de bank



3+: voor kinderen van 3 jaar en ouder



Praatplaat

De praatplaat is een landschapskaart met een weg langs drie locaties. In de lente zijn dat de Lentetuin, de Eendenvijver en de Dierenboerderij. Laat de praatplaat in de kring zien. Op de kaart kunt u allerlei lentedingen aanwijzen. Leg de kinderen uit wat ze zien en gebruik hierbij de themawoorden. Zo leren de kinderen de woorden gemakkelijker. De woorden komen ook in de opdrachten terug.

Laat de kinderen daarna om de beurt zelf aanvullen en vertellen over de lente.

Themawoorden Lente

de lente	het lammetje	de vijver
het gras	de bloem	het dier
de vogel	de eend	de boerderij
de boom		

Voorbeeldgesprek

Kijk, het is lente! Alles buiten wordt weer fris en groen!
Dit is Dora en haar vriendje Boots. Ze vinden het leuk om samen te spelen en op avontuur te gaan!
Zien jullie die vrolijke dieren? Ze zijn blij dat het weer lente is!



Samen praten over... de lente!

Bekijk in kleine groep de praatplaat nog eens.



- Welke lentedingen zie je op de kaart staan?
- Wat gebeurt er in de lente?
- Vind jij de lente leuk? Waarom wel of niet?



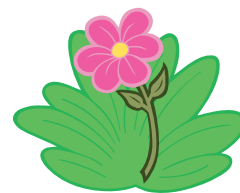
- Welke kleuren hebben de bloemen?
- Hoeveel eendjes zie je bij de vijver?



Wat gaan we doen?

Een eigen tuintje knutselen, praten over natuur en buiten zijn.

- Kring voorlezen: Dora en Boots helpen in de Lentetuin
- Knutselen: Lentetuintjes maken!
- Speelhoek: Wat spelen we?
- Op de bank: Samen praten over de tuin



Vorbereiding en benodigdheden

Lentetuintjes maken!



Nodig

- lege eierdozen
- knip en plakmaterialen, zoals lijm en glitters
- stiften, verf en kwasten
- schorten
- zakje tuinkerszaadjes
- tuinaarde



Beschrijving

Laat de kinderen lege eierdozen beschilderen met lentebloemen, vlinders of planten. Met glimmende papiertjes of glitters wordt de lentetuin nóg mooier. Vul de vakjes van de eierdozen met een laagje tuinaarde en zaai er dun wat tuinkers in. Geef de zaadjes een klein beetje water. Na een dag verschijnen de eerste groene puntjes! Kijk elke dag even hoe het gezaaide gegroeid is en leg uit hoe een zaadje een plantje wordt.

Tip: Het is ook leuk om letters te zaaien met tuinkers in een grote plantenbak!

Wat spelen we?

Lentetuinen Tentoonstelling



Nodig

- lentehoek met tafel, vrolijk tafelkleed en voorjaarstakken



Beschrijving

In de lentehoek kunnen de kinderen hun eigen lentetuintjes tentoonstellen. In de voorjaarstakken kunt u papieren bloemen, linten of paaseieren hangen. Stimuleer de kinderen om te praten over wat ze hebben geknutseld, bijvoorbeeld door te spelen dat er hoog bezoek langskomt (uzelf, de leiding). De kinderen leiden het bezoek rond.

Themawoorden

- de tuin
- het park
- het water
- de plant
- de gieter
- de bloempot
- de emmer
- het schepje
- zaaien
- groeien

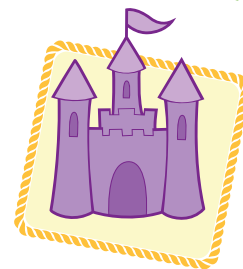
Wat is het leerdoel?

Taal: leren en benoemen van begrippen in en rond de tuin.

Wat gaan we doen?

Een lentepicknick voorbereiden; praten over jarig zijn en iets vieren.

- Kring voorlezen: Dora en Boots gaan naar het feestje van Isa
- Opdrachtjes: Picknicken!
- Speelhoek: Wat spelen we?
- Op de bank: Samen praten over feestvieren



Vorbereiding en benodigdheden

Wat spelen we? Samen picknicken



We spelen dat we net als Dora gaan picknicken!



Nodig

- picknickkleed
- bordjes, bekertjes, servetjes
- eten en drinken (speelgoed of echt)
- grote picknickmand
- eventueel: parasol, zonnebril, rietjes, zonnehoed

Wat spelen we?

In de speelhoek spelen we een picknick na. Leg een picknickkleed op de grond en een grote mand met picknick benodigdheden. U kunt kiezen voor speelgoed eten en drinken, of – iets bewerkelijker – echte hapjes en drankjes. Laat de kinderen praten over wat ze doen en elkaar dingen aangeven. Mag ik van jou de...? Alsjeblieft, dank je wel!

Tip: Bij warm weer kunt u natuurlijk in groepjes écht gaan picknicken buiten.

Wat is het leerdoel?

Taal: leren en benoemen van begrippen rond eten, picknicken en feest vieren.

Themawoorden

- het feest
- leuk
- eten
- het bord
- drinken
- de beker
- de picknick
- het brood
- het fruit
- het kleed
- de mand
- de verjaardag



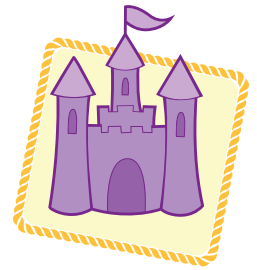
Dora en Boots gaan naar het feestje van Isa

Dora en Boots hebben een brief gekregen.
Het is een uitnodiging van Isa, de leguaan.
Isa vraagt of Dora en Boots op haar **verjaardag** komen.
Hoera, het is **feest**!

Isa geeft haar feestje in de Tovertuin.
Het wordt een **picknick** feestje, **leuk**!
Maar hoe komen ze bij de Tovertuin?
De Tovertuin ligt helemaal achter op de kaart!

Ineens horen ze de toeter van een wagentje. Toet!
Wie is dat? Het is Tico de eekhoorn!
Tico gaat ook naar het feestje van Isa.
Ja, hij kan ze een lift geven in zijn wagentje!

Tico, mogen wij met jou meerijden naar de Tovertuin?
Tico spreekt Engels. Weet je wat Tico zegt? *Yes, of course.*
Dat betekent: ja natuurlijk! Kom maar mee!
Dora en Boots stappen in het wagentje, riemen vast!



Roep maar mee: *Let's go!* Daar gaan ze!
Snel rijdt Tico naar het picknickfeestje van Isa.
In de Tovertuin ligt een mooi picknick **kleed**.
Op het kleed staat een **mand** met **eten** en **drinken**.

Ook Benny de stier is op het feestje.
En wie staat daar achter de boom?
Dat is Zwieber de vos!
Isa is blij dat haar vriendjes op het feestje zijn.
Een fijne verjaardag Isa! Hieperdepiep... HOERA!

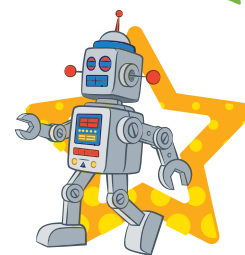
We zingen samen *Happy Birthday* voor Isa!



Wat gaan we doen?

Onderzoeken, meten en tellen.

- Kring voorlezen: Dora en Boots gaan naar de Dierenboerderij
- Ontdekken, naar buiten: Op avontuur met Dora!
- Speelhoek: Wat spelen we?
- Op de bank: Samen praten over op avontuur gaan

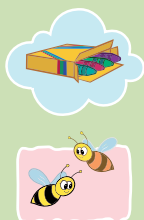


Vorbereiding en benodigdheden

Op avontuur met Dora!

Nodig

- rugzak
- meetlint of liniaal
- opschrijfboekje of tekenpapier
- pen en potloden
- fototoestel of telefoon met fotofunctie
- blinddoek
- vergrootglas of insectenloepje



Beschrijving

Ga op ontdekkingsreis met een klein groepje kinderen naar een park of ander stukje natuur. Neem een rugzakje met onderzoeksmaterialen mee. Buiten is van alles te beleven. Ontdek samen de bloemen, planten en bomen door ze te onderzoeken, te ruiken, voelen of te tellen. Fotografeer, teken of neem geschikte lenteschatten mee!

Wat spelen we? Op de dierenboerderij

Gebruik de praatplaat als basis voor een gesprek over dieren of ga met een groepje kinderen naar een echte dierenweide of kinderboerderij.

- Welke dieren zie je bij de Dierenboerderij?
- Welke geluiden maken ze?
- Welke dieren wonen er nog meer?
- Welk dier vind jij het leukst?



Wat is het leerdoel?

Rekenen, ruimtelijk inzicht en onderzoeken.

Themawoorden

- ruiken
- voelen
- proeven
- hard
- zacht
- groot
- klein
- de koe
- de kip
- het varken
- het konijn
- het schaap



ThemaKAART Sport en Spel Spelen met Dora en Diego!

Wat gaan we doen?

Sporten en samen bewegen met Dora en Diego.

- Kring voorlezen: Dora en De Springstenen
- Opdrachtjes: Diego in actie!
- Spel grote groep In de jungle met Diego!
- Op de bank: Samen praten over bewegen



Vorbereiding en benodigdheden

Dora en De Springstenen

Teken op de grond stapstenen met krijt of plak stenencirkels van stevig papier op de grond met doorzichtig tape. Zo wordt het springen nog leuker!



Wat is het leerdoel?

Bewegen, samenwerken en stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Themawoorden

- de brug
- de steen
- springen
- rennen
- klimmen
- het dier
- het bos
- de muziek
- grootst
- kleinst

In de jungle met Diego!

Ga met de kinderen naar een plek waar ze genoeg ruimte hebben om te bewegen.



Deze oefening is het leukst met vrolijke wereldmuziek, bijvoorbeeld Zuid-Amerikaanse muziek. U kunt een parcours aanleggen van zelfgeknutselde bomen en dieren van papier of andere markeringspunten.

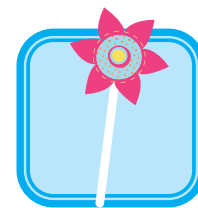
Laat de kinderen bewegen op de muziek om op te warmen. Bijvoorbeeld door te 'lopen' op dezelfde plek. Hoe bewegen de dieren in de jungle? Doe zelf eerst de bewegingen voor, dan kunnen de kinderen ze nadoen.

- Vlieg als een vogel!
- Toeter als een olifant!
- Spring als een kikker!
- Kronkel als een slang!



Wat gaan we doen?

In een kleine groep praten over iemand kwijt zijn, je alleen voelen, iemand helpen.



Vorbereiding en benodigdheden

Richt een comfortabele hoek in om rustig met elkaar te kunnen praten, bijvoorbeeld met een zacht kleed en grote zitkussens. Doe eerst de ademhalingsoefening met de kinderen, die op de themakaart staat.

Wat is het leerdoel?

Taal en sociaal-emotionele vaardigheden: praten over emoties, inleven in anderen en nadenken over bepaalde situaties.

Themawoorden

- kwijt
- alleen
- samen
- blij
- verdrietig
- helpen
- huilen
- lachen
- zoeken
- vinden



Praatplaat



Op de praatplaat (kaart) staat een lammetje alleen; hij is zijn mama kwijt. Zoek met de kinderen het lammetje op.



- Is het lammetje blij of verdrietig denk je?
- Ben jij zelf ook wel eens iemand kwijt geweest?
- Wat gebeurde er toen?
- Vind jij het leuk om alleen te zijn, of ben je liever samen?
- Wat kun je doen als je iemand kwijt bent?
- Blijf je staan of ga je zelf zoeken?
- Hoe kun je iemand helpen als hij of zij moet huilen?
- Hoe maak je iemand aan het lachen?





Praatplaat

De praatplaat is een landschapskaart met een weg langs drie locaties. In de zomer zijn dat het Krabbenkasteel, de Hoge Zandduin en de Schitterende Schelpenschat. Laat de praatplaat in de kring zien. U kunt allerlei zomerdingen aanwijzen op de plaat. Leg de kinderen uit wat ze zien en gebruik hierbij de themawoorden. Zo leren de kinderen de woorden gemakkelijker. De woorden komen ook in de opdrachtjes terug.

Laat de kinderen daarna om de beurt zelf aanvullen en vertellen over de zomer.

Themawoorden Zomer

de zomer	de parasol	het zand
de zee	zwemmen	de schelp
de duinen	de krab	het strand
de boot		

Voorbeeldgesprek

Kijk, het is zomer! Dit is Dora en haar vriendje Boots.
Ze zijn op het strand aan de zee. Ga je mee zoeken naar de schitterende schelpenschat? Fijn, *Great!*



Samen praten over... de zomer!

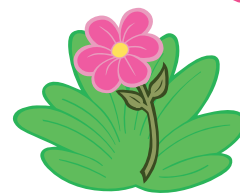
Bekijk in kleine groep de praatplaat nog eens.



- Welke zomerdingen zie jij op de kaart staan?
- Vind jij de zomer leuk? Waarom wel of niet?
- Wat gebeurt er in de zomer?



- Welke kleuren hebben de schelpen?
- Waar zijn Dora en Boots
- Ben jij zelf ook wel eens op het strand geweest?
- Wat kun je allemaal doen in zee en op het strand?



Wat gaan we doen?

Zomerdrankjes en ijsblokjes met bloemen maken, naar het strand gaan.

- Kring voorlezen: Dora en Boots hebben dorst
- Knutselen: Zomerdrankjes maken!
- Knutselen: Tafelkleedjes knutselen
- Op de bank: Samen praten over naar het strand gaan

Vorbereiding en benodigdheden

Zomerdrankjes maken!



Nodig

- vriezer
- ijsblokjeshouder
- eetbare bloemen, zoals kleine bosviooltjes of madeliefjes



Beschrijving

Pluk met de kinderen madeliefjes in het park of koop een plantje met bosviooltjes. Pluk de bloemen zo kort mogelijk af en spoel ze goed af onder de kraan. Doe ze met een beetje water in een ijsblokjeshouder en stop ze in de vriezer. Ga samen kijken of het water al bevroren is! Tijdens het drinkmoment op de groep kunt u de ijsblokjes in het sap of het water doen. Let op! Leg de kinderen wel uit dat niet alle bloemen eetbaar zijn! U kunt ook fruit gebruiken, zoals bramen of frambozen.

Tafelkleedjes knutselen



Nodig

- behangpapier of wit papieren tafelkleed
- vouwblaadjes
- schaar
- lijm
- kleurpotloden



Beschrijving

Gebruik als basis voor de tafelkleedjes een strook behangpapier (achterkant) of een stuk van een papieren tafelkleed. Laat de kinderen hier strandfiguren op tekenen, inkleuren of met vouwblaadjes figuurtjes knippen en plakken. Schelpen, zonnetjes, golven of parasols bijvoorbeeld. Leg de tafelkleedjes over de tafel in de terrashoek.

Themawoorden

- warm
- koud
- het water
- dorst
- drinken
- het drankje
- lekker
- het ijsblokje
- alsjeblieft
- dank je wel

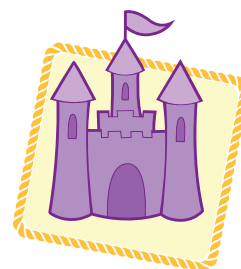
Wat is het leerdoel?

Taal: leren en benoemen van begrippen in en rond de zomer.

Wat gaan we doen?

Lezen en praten over naar het strand gaan en naar een zomers terrasje.

- Kring voorlezen: De krabben in het Krabbenkasteel
- Opdrachtjes: Help Dora!
- Speelhoek: Een zomers terrasje
- Op de bank: Samen praten over stil zijn



Voorbereiding en benodigdheden

Een zomers terrasje

Nodig

- kinderstoelen en tafeltjes
- tafelkleedjes
- dienbladen
- plastic waterkan en bekertjes
- schort
- speelgeld, portemonnee



Beschrijving

Richt een zomerhoek in als een terrasje, met stoelen en kleine tafeltjes. Versier de tafel met zelfgemaakte tafelkleedjes (zie ook themakaart Natuur). Zet vast dienblaadjes, bekertjes en plastic waterkannen klaar, eventueel met echt water. En een schort, speelportemonnee en andere benodigdheden voor een serveerster of ober. Laat de kinderen spelen dat ze ober of serveerster (cafémevrouw of cafémeneer) zijn en bestellingen verzorgen.

Tip: Deze activiteit is geschikt om te doen met de 'opblijvers' als de kleinste kindjes gaan slapen.

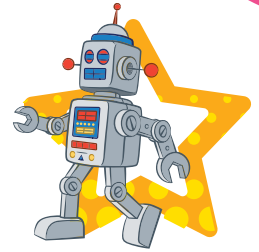
Tip: Voor de jongste kinderen is het kopen en verkopen van een ijsje een alternatief.

Wat is het leerdoel?

Taal: leren en benoemen van begrippen rond het strand, eten en drinken en stil zijn.

Themawoorden

- de bal
- het zwempak
- de vlieger
- de rolschaats
- de zonnebril
- het zonnehoejdje
- de handdoek
- de parasol
- de ski
- de zonnebrandcrème



Wat gaan we doen?

Onderzoeken, meten en tellen.

- Kring voorlezen: Dora en de Schitterende Schelpenschat
- Ontdekken: Ontdekken met Dora: warm of koud?
- Ontdekken, naar buiten: Buiten op avontuur!
- Op de bank: Dora en Boots spelen op het strand

Vorbereiding en benodigdheden

Ontdekken met Dora: warm of koud?



Nodig

- schenkan met koud water
- schenkan met warm water (niet te heet)
- drie bekers per kind
- limonadesiroop



Beschrijving

Ga met een groepje kinderen aan tafel zitten. Geef ze eerst een beker koud water. Is het water warm of koud? Hoe weet je dat? Dat kan door voelen en proeven.

Geef de kinderen dan drie verschillende bekertjes, één met koud, één met warm en één met lauwwarm water. Welke beker water is het koudst? En welke het warmst? En welke zit er tussenin? Laat de kinderen proeven, voelen en experimenteren met de kannen warm en koud water. Wat gebeurt er als je warm en koud water mengt? Hoe maak je water kouder of warmer? Wat vinden ze het lekkerst? Hoe ruikt water? Wat verandert er als je er limonadesiroop bij doet?

Wat is het leerdoel?

Rekenen, ruimtelijk inzicht en onderzoeken.

Buiten op avontuur!



Ga met een klein groepje kinderen naar het park of een andere buitenplek. Verzamel dingen die met de zomer te maken hebben of maak foto's van typische zomerdingen.



- Waaraan kun je zien dat het zomer is?
- Laat ze hierbij alle zintuigen gebruiken en doe ze voor hoe ze kunnen ruiken, kijken, voelen, horen of proeven.

Tip: Een zomers ijsje op de groep is natuurlijk een leuke afsluiting van de activiteit!

Themawoorden

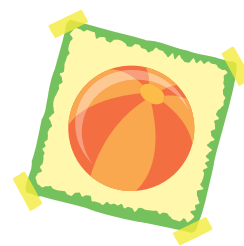
- ruiken
- voelen
- proeven
- hard
- zacht
- groot
- klein
- binnen
- buiten
- warm
- koud



Wat gaan we doen?

Spelen met water, meten en tellen, zwemmen op het droge.

- Kring voorlezen: Het verdwaalde zeepaardje
- Spel buitenruimte: Waterwedstrijd
- Spel grote groep: Zwemmen met Diego!
- Op de bank: Samen praten over bewegen



Vorbereiding en benodigdheden

Waterwedstrijd



Nodig

- twee emmers
- water
- plastic bekertjes
- krijt
- stopwatch
- liniaal of meetlint
- blinddoek



Beschrijving

Dit is een buitenactiviteit voor als het warm weer is. Vraag aan ouders of ze zwemkleding meebrengen. Teken met krijt twee lijnen op een paar meter afstand van elkaar op de grond. Maak teams van twee of drie kinderen en zet per team een volle emmer water achter de lijn. Aan de overkant komt een lege emmer achter de lijn. De kinderen moeten bekertjes met water vullen en naar de overkant brengen. Hoeveel water kunnen ze overbrengen in een minuut? Gebruik een stopwatch en tel de laatste vijf tellen mee. Meet samen met de kinderen met een liniaal in welke emmer het meeste water zit.

Wie durft?

Voor iets oudere kinderen kunt u het spel spelen met een blinddoek om!

De winfactor is nu niet de tijd, om valpartijen te voorkomen. Nu is het belangrijk om goed samen te werken. De blindeman krijgt hulp en instructie van de teamgenoten. Lukt het om het bekertje precies in de emmer leeg te gooien?



Zwemmen met Diego!



Nodig

- zwemspullen om het 'echt' te maken, zoals zwembadje, duikbril, zwembandjes



Beschrijving

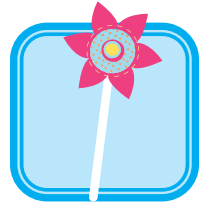
De kinderen gaan zwemmen op het droge. Deze activiteit is bedoeld als kringactiviteit, in de grote groep. Doe de bewegingen voor en laat de kinderen u nadoen. Het leukst is om de kinderen bij warm weer hun badkleding aan te laten trekken en allerlei zwemspullen te gebruiken die het 'echt' maken. Gebruik bijvoorbeeld een opblaasbaar zwembadje, zwembandjes, duikbrillen, handdoeken.

Wat is het leerdoel?

Bewegen, samenwerken en stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Themawoorden

- zwemmen
- springen
- wiebelen
- het zeepaardje
- knoeien
- spetteren
- het zwembad
- gooien
- diep



Wat gaan we doen?

In een kleine groep praten over iemand kwijt zijn, je alleen voelen, anderen helpen.

Vorbereiding en benodigdheden

Richt een comfortabele hoek in om rustig met elkaar te kunnen praten, bijvoorbeeld met een zacht kleed en grote zitkussens. Doe eerst de ademhalingsoefening met de kinderen, die op de themakaart staat.

Wat is het leerdoel?

Taal en sociaal-emotionele vaardigheden: praten over emoties, inleven in anderen en nadenken over bepaalde situaties.

Praten over bang zijn

Boots heeft een nare droom gehad. Hij droomde dat er een donkere wolk voor de zon kwam, en dat het ging onweren. Boots is een beetje bang voor onweer.



- Zijn jullie ook wel eens bang geweest?
- Wat is dat, bang zijn?
- Wat doe je dan, als je bang bent?
- Wat kun je doen om niet meer bang te zijn?
- Wie roep je als je bang bent?

Themawoorden

- bang zijn
- onweer
- bliksem
- donder
- de zon
- donker
- de wolk
- droom
- gevaarlijk
- veilig

Aanvullende suggesties

Op deze kaart is Boots bang voor onweer. Het is belangrijk om als leiding aan te geven dat onweer niet iets is om bang voor te zijn, maar dat het een voorbeeld is van iets waar juist Boots bang voor is. Het gaat enkel om de emotie bang zijn, misschien weten de kinderen andere voorbeelden?



Praatplaat

De praatplaat is een landschapskaart met een weg langs drie locaties. In de herfst zijn dat de Stoere Stenengrot, de Herfstige Bladerenberg en de Magische Regenboog. U kunt allerlei herfst dingen aanwijzen op de praatplaat. Leg de kinderen uit wat ze zien en gebruik hierbij de themawoorden. Zo leren de kinderen de woorden gemakkelijker. De woorden komen ook in de opdrachtjes terug.

Laat de kinderen daarna om de beurt zelf aanvullen en vertellen over de herfst.

Themawoorden Herfst

de herfst	het ravijn	de grot
de wind	de eikeltjes	de speeltuin
het blad	de brug	de regenboog
de berg		

Voorbeeldgesprek

Kijk, het is herfst! De wind waait en de blaadjes vliegen door de lucht! Dit is Dora en haar vriendje Boots. Ze liggen lekker en kijken naar de mooie kleuren in de bomen!



Samen praten over... de herfst!

Bekijk in kleine groep de praatplaat nog eens.



- Welke herfst dingen zie je op de kaart staan
- Vind jij de herfst leuk? Waarom wel of niet?
- Wat gebeurt er in de herfst?



- Hoeveel eikeltjes zie jij liggen op de kaart?
- Wat kun je nog meer vinden buiten in de herfst?



Wat gaan we doen?

Praten over de herfst en wat je buiten kunt ontdekken in de herfst.

- Kring voorlezen: Dora en Boots en de Stoere Stenengrot
- Knutselen: Maak je eigen kroon van bladeren!
- Ontdekken, naar buiten: Herfstschaten zoeken
- Speelhoek: Gevonden schatten!
- Op de bank: Samen praten over de wind

Vorbereiding en benodigdheden

Herfstschaten zoeken



Nodig

- rugzak
- opschrijfboekje of tekenpapier
- pen en potloden
- fototoestel of telefoon met fotofunctie
- blinddoek
- vergrootglas of insectenloepje



Beschrijving

Ga op ontdekkingsreis met een klein groepje kinderen naar een park of ander stukje natuur. Neem een rugzakje met onderzoeksmaterialen mee. Buiten is van alles te vinden over de herfst. Fotografeer, teken of neem geschikte herfstschaten mee, zoals kastanjes, eikeltjes, mooie bladeren in verschillende vormen en kleuren. In de herfsthoek kunnen ze hun vondsten tentoonstellen en beschrijven.

Maak je eigen kroon van bladeren!



Nodig

- brede strook stevig papier
- nietmachine
- grote bladeren



Beschrijving

Maak een beetje ruim passende ring van papier om het hoofd van het kind, zoals met een feesthoed. Vouw de bladeren met de onderkant naar binnen rond de ring en niet ze vast. De punten van de bladeren staan zo als een kroon naar boven!

Wat is het leerdoel?

Taal: leren en benoemen van begrippen in en rond de herfst.

Themawoorden

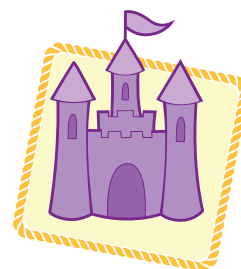
- de grot
- de weg
- stoer
- eng
- het avontuur
- donker
- de steen
- durven
- het licht
- de zaklamp
- de bladeren



Wat gaan we doen?

Lezen en praten over de kleuren van de regenboog, tekeningen maken.

- Kring voorlezen: De Magische Regenboog
- Opdrachtjes: De Herfstige Bladerenberg
- Opdrachtjes: Help Dora!
- Knutselen: Teken je eigen regenboog!
- Op de bank: Samen praten over de regenboog



Vorbereiding en benodigdheden

Teken je eigen regenboog!



Nodig

- stiften
- papier
- knip en plak materialen
- afbeeldingen van een regenboog



Beschrijving

Laat de kinderen een afbeelding van een regenboog zien, bijvoorbeeld een foto van een echte regenboog. Geef ze een vel papier en laat ze dan zelf een regenboog maken. Het is ook leuk om er blaadjes, regendruppels of andere herfst dingen bij te tekenen of te knippen of plakken. Vraag de kinderen om te vertellen wat ze hebben gemaakt!

Tip: Oudere kinderen kunnen plaatjes zoeken in tijdschriften om bij hun regenboog te plakken.

Wat is het leerdoel?

Lezen en praten over de kleuren van de regenboog, tekeningen maken.

Themawoorden

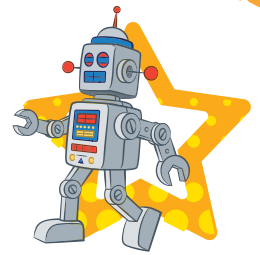
- magisch
- de kleur
- de vorm
- de regenboog
- rood
- geel
- groen
- paars
- blauw
- oranje
- bruin



Wat gaan we doen?

Metten, onderzoeken en samenwerken.

- Kring voorlezen: Dora en Boots eten appels
- Ontdekken, spel: Appels meten en eten!
- Ontdekken, spel: Onderzoek de boom!
- Speelhoek: Spelen in de regen!
- Op de bank: Samen praten over de herfst



Vorbereiding en benodigdheden

Appels meten en eten!



Nodig

- appels van verschillende groottes
- liniaal of meetlint



Beschrijving

Laat de kinderen de appels vergelijken en beschrijven. Wat zijn de verschillen tussen de appels? Leg ze maar op een rij van klein naar groot. De oudere kindjes kunnen meten met een meetlint welke appel het grootst is. Hoe smaakt een appel eigenlijk?

Onderzoek de boom!



Nodig

- park of stukje natuur in de buurt
- blinddoek



Beschrijving

Ga met een klein groepje kinderen op onderzoek uit in een park of stukje buiten in de buurt. Zoek een mooie dikke boom uit en laat de kinderen de boom onderzoeken. Wie durft met een blinddoek om de boom te zoeken? Hoe voelt de stam van de boom? Kun je met je armen om de boomstam heen? En als je het samen doet? Kun je elkaars handen raken, of moet er nog een kindje bij?

Themawoorden

- honger
- eten
- de appel
- de ladder
- plukken
- de liniaal
- de blinddoek
- de regen
- de paraplu
- de regenjas
- de regenlaarzen

Wat is het leerdoel?

Rekenen, onderzoeken en samenwerken.



Wat gaan we doen?

Stampen in regenplassen, touwtje springen, zaklopen, touwtrekken, fietsen, praten over spelen (of gedeelte van deze activiteiten).

- Kring voorlezen: Dora en Diego gaan naar de speeltuin
- Spel buitenruimte: Stampen in de regenplassen!
- Spel kleine/grote groep: Spelen en sporten met Dora en Diego
- Op de bank: Samen praten over winnen en verliezen



Vorbereiding en benodigdheden

Stampen in regenplassen!



Nodig

- regenplassen (of doen alsof)
- regenlaarzen (van te voren vragen aan ouders om mee te geven)
- regenkleding



Beschrijving

Voor de kinderen is het 't leukst om in echte regenplassen te stampen, maar u kunt bij deze activiteit natuurlijk ook doen alsof. U kunt in beide gevallen de kinderen regenkleding aan (laten) trekken. Wat doe je aan als het regent? Benoem alle mogelijkheden en laat ze daar mee spelen (regenlaarzen, regenhoed, paraplu...). Kijk hiervoor ook op de Themakaart Techniek, Spelen in de regen!

Wat is het leerdoel?

Bewegen, samenwerken en stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Sporten en spelen met Dora en Diego



Op de themakaart doen Dora en Diego diverse spelletjes en sporten. Samen met de kinderen kunt u deze benoemen en er over praten. Het is natuurlijk leuk om enkele van deze spelletjes ook echt te doen. Verdeel de kinderen daarvoor in groepen die - afhankelijk van hun leeftijd - samen met u deze spelletjes kunnen gaan spelen.



Themawoorden

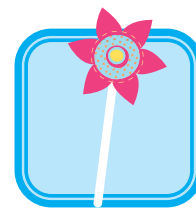
- de speeltuin
- de glijbaan
- de wip
- de schommel
- het speelhuisje
- spelen
- sporten
- de brug
- de wedstrijd
- winnen
- verliezen

Wat gaan we doen?

In een kleine groep praten over verlegen zijn, anders zijn en nieuwe vriendjes maken.

Vorbereiding en benodigdheden

Richt een comfortabele hoek in om rustig met elkaar te kunnen praten, bijvoorbeeld met een zacht kleed en grote zitkussens. Doe eerst de ademhalingsoefening met de kinderen, die op de themakaart staat.



Wat is het leerdoel?

Taal en sociaal-emotionele vaardigheden: praten over emoties, inleven in anderen en nadenken over bepaalde situaties.

Praten over verlegen zijn

Dora en Boots zijn vriendjes. Vriendjes zijn is leuk. Maar als je iemand voor het eerst ontmoet, kun je verlegen zijn.



- Komt er wel eens een nieuw kindje bij jou op de groep?
- Waarom is een nieuw kindje vaak een beetje stil of bang?
- Weet jij wat verlegen zijn betekent?
- Ben jij zelf wel eens verlegen?
- Wat doe je dan?
- Hoe maak jij nieuwe vriendjes?

Themawoorden

- nieuw
- verlegen zijn
- het vriendje
- het kindje
- spelen
- stil zijn
- bang zijn
- ontmoeten
- kennen
- onbekend



Praatplaat

De praatplaat is een landschapskaart met een weg langs drie locaties. In de winter zijn dat de Witte Sneeuwheuvels, de Donkere Wintertunnel en de IJzige Toren. U kunt allerlei winterdingen aanwijzen op de praatplaat. Leg de kinderen uit wat ze zien en gebruik hierbij de themawoorden. Zo leren de kinderen de woorden gemakkelijker. De woorden komen ook in de opdrachtjes terug.

Laat de kinderen daarna om de beurt zelf aanvullen en vertellen over de winter.

Themawoorden Winter

de winter	schaatsen	het water
de sneeuw	de toren	het ijs
koud	bevrozen	de tunnel
de heuvel		

Voorbeeldgesprek

Kijk, het is winter! Dit zijn Dora en haar vriendje Boots.
In de winter is het vaak koud. Het water van de vijver kan dan bevrozen! Dora en Boots spelen op het ijs!



Samen praten over... de winter!

Bekijk in kleine groep de praatplaat nog eens.



- Waaraan kun je zien dat het winter is?
- Vind jij de winter leuk? Waarom wel of niet?
- Wat gebeurt er in de winter?



- Hoeveel witte sneeuwheuvels zie je vooraan de kaart?
- Zijn er ook grote sneeuwbergen?



Wat gaan we doen?

Praten over de winter en wat je in de natuur kunt doen en ontdekken in de winter.

- Kring voorlezen: Dora en Boots op het ijs
- Knutselen: Help de vogels!
- Opdrachtjes: Aan tafel!
- Op de bank: Samen praten over de winter

Vorbereiding en benodigdheden

Help de vogels!



Nodig

- touw of satéprikkers
- ongepelde pinda's, brood of stukjes fruit
- borduurnaald (met platte of ronde punt)



Beschrijving

Prik zelf vooraf met een borduurnaald een gat midden in de ongepelde pinda's. Dit werkje is uiteraard te gevaarlijk voor de kinderen. Laat de oudste kinderen een snoer rijgen van de pinda's. De jongere kinderen kunnen werken met stukjes appel, brood of pindakaas, als rijgen te moeilijk is. De kinderen ook buiten bakjes water klaarzetten, en controleren of het water niet al weer bevroren is.

Aan tafel!



Nodig

- kaartjes met afbeeldingen van dieren
- kaartjes met afbeeldingen van voedsel



Beschrijving

U kunt deze activiteit uitbreiden met dierenkaartjes en losse voedselkaartjes. Die kunt u zelf of samen met de kinderen maken. Laat de kinderen de juiste kaartjes bij elkaar leggen en praten over wat welke dieren eten.

Wat is het leerdoel?

Taal: leren en benoemen van begrippen in en rond de winter.

Themawoorden

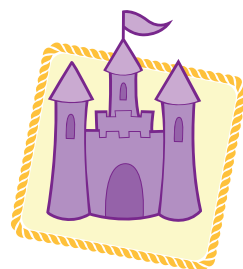
- glad
- glijden
- donker
- de schaats
- de vijver
- de vogel
- honger
- het vogelvoer
- het vogelhuis
- de sneeuwvlok
- de sneeuwbal
- gooien



Wat gaan we doen?

Lezen, tekenen en praten over logeren, gaan slapen en afscheid nemen.

- Kring voorlezen: Dora en Boots gaan logeren!
- Spel, ontdekken: Schaduwen maken
- Knutselen: Ik ga logeren en ik neem mee...
- Op de bank: Lekker slapen
- Op de bank: Dora leest voor!



Vorbereiding en benodigdheden

Schaduwen maken

Nodig

- lamp
- muur
- 2 handen



Beschrijving

Dora maakt een schaduwfiguur van een vogel op de muur. Op internet kunt u heel eenvoudig meer voorbeelden vinden van schaduwfiguren op de muur.

Ik ga logeren en ik neem mee...

Nodig

- stevig papier om 'koffer' van te maken
- knip en plak materialen
- stiften



Beschrijving

Wat neem je mee als je gaat logeren? Maak van te voren voor elk kind een koffer van stevig papier. Die kunnen ze beplakken of ze kunnen op de koffer tekenen wat ze meenemen als ze gaan logeren. Laat de kinderen maar vertellen wat ze hebben gemaakt!

Tip: U kunt natuurlijk een variant op een logeerbeer maken en een Dora-pop laten logeren bij de kinderen thuis! De Logeer-Dora komt dan mee in een koffertje met een dekentje en een dagboekje.

Themawoorden

- de knuffel
- de sterren
- de maan
- logeren
- slapen
- tandenpoetsen
- de koffer
- het verhaaltje
- het dekbed
- bedtijd
- slaap lekker
- de pyjama

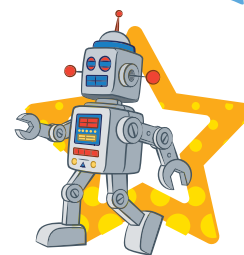
Wat is het leerdoel?

Taal: leren en benoemen van begrippen rond logeren, gaan slapen en voorlezen.

Wat gaan we doen?

Onderzoeken, muziek maken, meten en tellen.

- Kring voorlezen: Dora en Boots maken muziek
- Spel, ontdekken: Winterfeest!
- Onderzoeken: Van groot naar klein!
- Speelhoek: Wat spelen we?
- Op de bank: Samen praten over wintersporten



Vorbereiding en benodigdheden

Dora en Boots maken muziek



Nodig

- muziekinstrumenten
- winterlied



Beschrijving

Zing met de kinderen een lied over de winter. Afhankelijk van de periode kan dat een Sinterklaaslied, kerstlied of Sint Maartenlied zijn, of een zelfgemaakt winterlied. Het leukst is om hierbij echte instrumenten te gebruiken, zoals een trommel, tamboerijn, triangel of sambaballen.

Van groot naar klein!



Nodig

- doosjes met verschillende maten
- inpakpapier, lint en strik
- schaar, plakband
- liniaal of meetlint



Beschrijving

Pak van te voren een aantal doosjes in als echte cadeautjes. Gebruik verschillende groottes, zodat de kinderen ze op volgorde van grootte kunnen leggen. De oudste kindjes kunnen proberen te meten met een liniaal of meetlint.

Tip: Geef een klein écht cadeautje aan de kinderen (zoals rozijntjes) als afsluiting.

Themawoorden

- de muziek
- het instrument
- de gitaar
- de saxofoon
- de sambabal
- de fluit
- de tamboerijn
- de trommel
- zingen
- het cadeau
- versieren
- het lied
- wintersport

Wat is het leerdoel?

Rekenen, ruimtelijk inzicht en onderzoeken



Wat gaan we doen?

Luisteren naar een spannend verhaal, springen van ijsschots naar ijsschots, sporten en spelen in de winter.

- Kring voorlezen: Diego redt Snowy de ijsbeer!
- Sport en spel: Spring mee met Diego!
- Sport en spel: Spelen in de winter!
- Sport en spel: Dans je warm!
- Op de bank: Samen praten over Snowy



Vorbereiding en benodigdheden

Spring mee met Diego!



Nodig

- hoepels, matten of andere speelmaterialen om in/op te springen



Beschrijving

Leg hoepels, matten of tegels op de grond en leg de kinderen uit dat het ijsschotsen zijn. Laat ze springen van ijsschots naar ijsschots. Voor de jongere kinderen kunt u de ijsschotsen dicht bij elkaar leggen, zodat het meer stapstenen worden.

Spelen in de winter!



Beschrijving

De kinderen kunnen ook zelf winter spelletjes doen. Als er geen echte sneeuw of ijs ligt, kunt u dit ook 'droog' nadoen in de spelruimte:



- Schaatsen: met voeten glijden op plastic zak of gladde mat
- Sneeuwballen gooien: met zachte ballen of proppen papier
- Sleeën: op een grote doek op de grond zitten en dan voortgetrokken worden

Themawoorden

- de ijsbeer
- brullen
- de ijsschots
- de slee
- de sneeuwpop
- de sneeuwbal
- de toren
- springen
- schaatsen
- sleeën
- gooien

Dans je warm!

Zoek een leuk muziekje uit en ga lekker dansen met de kinderen. Bepaal wat de kinderen kunnen bij het dansen, en laat ze ook wat nieuwe en moeilijkere dingen proberen.



Wat is het leerdoel?

Bewegen, samenwerken en stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Diego redt Snowy de ijsbeer!



Dora en Boots zijn onderweg naar de ijzige **toren**. Eerst komen ze door de witte sneeuwheuvels, dan moeten ze door de donkere wintertunnel.

Dora ziet een ijsbeer! De **ijsbeer** is in nood!

De ijsbeer **brult**, ze is haar kleintje kwijt.

Waar is de lieve kleine Snowy?

Ze is zo ongerust!

Wie roepen we als er een dier **hulp** nodig heeft?

Ja, precies... Diego! Roep maar mee: DIEGO!!!

Kijk, daar komt hij al aan!

Diego rijdt op een sneeuwscooter.

Zie jij op de Kaart waar Snowy de kleine ijsbeer is?

Wijs Diego maar aan waar hij heen moet!



Ja! Snowy staat bovenop de ijzige toren.

Diego rijdt er op zijn sneeuwscooter snel naar toe.

Maar oh nee! De toren staat midden in het water! Hoe komt hij nu bij de toren?

Dan ziet Diego een **ijsschots** drijven. Hij **springt** er op, van de ene naar de andere ijsschots! *Jump, jump, jump!*

Dan klimt Diego naar boven en hij pakt Snowy stevig vast.

Hij brengt de kleine Snowy terug naar zijn mama, *mommy!*

Mama ijsbeer is dolblij dat Snowy weer terug is.

Dank je Diego, *thank you very much!*



Wat gaan we doen?

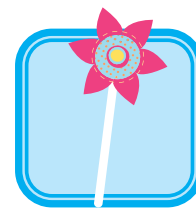
In kleine groep praten en filosoferen over elkaar helpen en delen.

Vorbereiding en benodigdheden

Richt een comfortabele hoek in om rustig met elkaar te kunnen praten, bijvoorbeeld met een zacht kleed en grote zitkussens. Doe eerst de ademhalingsoefening met de kinderen, die op de themakaart staat.

Wat is het leerdoel?

Taal en sociaal-emotionele vaardigheden: praten over emoties, inleven in anderen en nadenken over bepaalde situaties (zoals iemand even kwijt zijn).



Praten over samen delen

Op de groep is het speelgoed van iedereen. Alle kindjes moeten samen spelen met het speelgoed. Dat noem je delen.

- Moet jij thuis ook wel eens dingen samen delen met een broer of zus?
- Vind je dat leuk of juist niet?
- Waarom is het soms moeilijk om te delen?
- Wat doe je als je allebei met hetzelfde wilt spelen?
- Als je maar één taartje hebt, en jij en je vriendje willen het taartje allebei, wat kun je dan doen?
- Wil je liever iets lekkers geven of iets krijgen?



Themawoorden

- delen
- geven
- krijgen
- hetzelfde
- samen
- allebei
- het speelgoed
- de broer
- de zus
- het vriendje

nickelodeon™



nickelodeon™



